

Dr hab. Ewa Pogonowska-Bezrąk, prof. UMCS

Autobiografia jako strategia artystyczna

Skrócony opis przedmiotu

W centrum zainteresowania znajdzie się ujęte wieloaspektowo zjawisko autobiografizmu lokujące się między prawdą (faktów i autobiograficzną) a kreacją (literacką). Zwrócona zostanie uwaga na intencję autobiograficzną w różnych pod względem gatunkowym wypowiedziach. W szerszym ujęciu kulturowym uwzględniona zostanie perspektywa badań literackich, historycznych i antropologicznych.

Treści przedmiotu:

1. Kariera autobiografizmu; formy autobiograficzne; postawa autobiograficzna; pakt autobiograficzny i pakt fantazmatyczny; przestrzeń autobiograficzna; biofikcja i autofikcja; literatura autobiografizująca; literaturyzacja i narratywizacja życia; podmiot sylleptyczny.
2. Dziennik intymny i/a pamiętnik, (auto)biografia.
3. Literatura dokumentu osobistego i doświadczenie historyczne.
4. Autobiografizm w reportażu podróżniczym.
5. Powieść autobiograficzna i autobiografia upowieściowiona.

(W obecnej sytuacji geopolitycznej część materiału do analiz będzie skoncentrowana wokół doświadczeń związanych z Rosją lub autorów rosyjskich)

Wybrana bibliografia:

1. *Autobiografia*, red. M. Czermińska, Gdańsk 2009.
2. M. Czermińska, *Autobiograficzny trójkąt. Świadectwo, wyznanie i wyzwanie*, Kraków 2000.
3. A. Hellich, *Gry z autobiografią: przemilczenia, intelektualizacje, parodie*, Warszawa 2018.
4. P. Lejeune, „*Drogi zeszycie...*”, „*drogi ekranie...*”. *O dziennikach osobistych*, przeł. A. Karpowicz i M. i P. Rodakowie, wyb, wstęp i oprac. P. Rodak, Warszawa 2010.
5. P. Lejeune, *Wariacje na temat pewnego paktu. O autobiografii*, red. R. Lubas-Bartoszyńska, prze ł. W. Grajewski i in., Kraków 2007.
6. R. Lubas-Bartoszyńska, *Między autobiografią a literaturą*, Warszawa 1993.
7. Paul de Man, *Autobiografia jako od-twarzanie*, przeł. M. Fedewicz, „Pamiętnik Literacki” 1986, nr 2.
8. P. Rodak, *Między zapisem a literaturą. Dziennik polskiego pisarza w XX wieku*, Warszawa 2011.